

האהבה צריכה להיות מלאה בלב לכל. (הראייה קוק, מידות הראייה, א)

"פיון שנגמל איתו זה, התחיל לשוטט בדעתו, והוא קטן, ולחשב ביום ובלילה... ולא היה לו לא מלמד ולא מודיע דבר, אלא משקע באור פשדים בין עובדי עבודה-זרה הספשים. ואביו ואמו וכל העם עובדים עבודה-זרה, והוא היה עובד עמקו. ולבו משוטט ומבין, עד שהשיג דרך האמת, והבין קו הצדק, מדעתו הנכונה; ונדע שיש שם א-לוה אחד, והוא מנהיג הגלגל, והוא ברא הכל, ואין בכל הנמצא א-לוה חוץ ממנו. ונדע שכל העם טועים..."

פיון שהפיר ונדע, התחיל להשיב תשובות על בני אור פשדים ולערך דיו עמקם, ולומר שאין זו דרך האמת, שאתם הולכים בה, ושבר הצלמים, והתחיל להודיע לעם, שאין ראוי לעבד אלא לא-לוה העולם, ולו ראוי להשתחוות ולהקריב ולנסך--כדי שיפירוהו כל הפרואים הבאים; וראוי לאבד ולשבר כל הצורות, כדי שלא יטעו בהן כל העם, כמו אלו שחן מדמין שאין שם אלוה אלא אלו. פיון שגבר עליהם בראיותיו, בקש המלך להרגו; נעשה לו נס, ונצא לחרו. והתחיל לעמד ולקרוא בקול גדול לכל העם, ולהודיעם שיש א-לוה אחד לכל העולם, ולו ראוי לעבד..."

(רמב"ם, הלכות עבודה-זרה, א; ג)

"...מבשרו יתזה אדם אלוה-- אם יש באדם כח לאחד את כל כוחות נפשו וכל נטיותיו למטרה שכלית ומוסרית אחת- כבר רואה הוא את האחדות בעולמו הפנימי, והאחדות של העולם הכללי מתבררת אצלו יותר ויותר. וכשהוא מוצא שפוחותיו פרוידים הם, כשאנינו יכול לצייר שלטון כללי על נטיותיו ותאוותיו- אז מחליט הוא שהעולם הגדול כמוהו מפורד-הוא גם הוא, ושאין אחדות במציאות..."

(הראייה קוק, אורות הקודש, ג; ש)

"...אחות לנו קטנה (שיר-השירים ח, ח) זה אברהם שאיחה את כל פאי העולם. בר קפרא אמר: בזה שהוא מאחה את הקרע..."

(בראשית רבה, לט; ג)

"כל מי שיש בידו שלשה דברים הללו - מתלמידיו של אברהם אבינו, ושלשה דברים אחרים - מתלמידיו של בלעם הרשע. עין טובה, ורוח נמוכה, ונפש שפלה, מתלמידיו של אברהם אבינו. עין רעה, ורוח גבוהה, ונפש רחבה, מתלמידיו של בלעם הרשע..."

(אבות ה)

"...יש הקדמה לתורה ומצוות. יש צורך בהכשרה שעל ידה אנו זכאים ומוכשרים לשמיעת דבר ד' על ידי משה רבנו ע"ה: המידות קודמות למצוות. המצוות הן ממש רבנו, והמידות מאברהם אבינו..."

עין יפה היא סימפטיה אל הפניות, אל הפניות של ריבוננו של עולם, אל כל הפניות. יש מדרגות בפניות, יש ישראל ויש גויים, אבל לכולם יש נועם של שייכות לבורא. המידה הראשונה במידות

הישראליות היא: ירחמנים¹. מוזכר בכמה מקומות בגמרא שאדם אכזרי צריך בדיקה אם הוא מזרעו של אברהם אבינו². פֶּשֶׁשׁ אַכְזָרִיּוֹת, קְרִירוֹת וַאֲדִישׁוֹת, צָרִיךְ בְּדִיקָה בְּגֹזַע. עד כדי כך!...יִמָּה רְבוּ מַעֲשֵׂיךָ ד', פֶּלֶם בְּחֻמָּה עֲשִׂיתָ, מְלָאָה הָאֶרֶץ קִנְיָנִים (תהלים קד, כד). המבט הכללי הזה של התגלות הבורא בנבראים, כמה נחמד הוא. וממנו אהבה לכל הבריות...

העין הזפה הזאת - כיצד היא מתבטאת למעשה, בפרקטיקה? ברחמנות, בעדינות, ובאהבת הבריות המתקיימות באופן פשוט ועובדתי. כל אלה הן הגילוי של היסוד הנשמתי, הנפשי והפסיכולוגי של שייכות לבריאה כולה. יש דרגות בבריאה, והאהבה מקפדת את כולן. מניין לו לאברהם אבינו, 'האָדָם הַגָּדוֹל בְּעֵנְקֵיכֶם'³, טוב הלב הזה? - אין זה ענין פרטי אישי אינדיבידואלי, אלא הוא נמשך מהעין הזפה לבורא, ומן הבורא אל הבריות. 'אוהב את המקום, אוהב את הבריות' (אבות ו), מתוך אהבת המקום אל אהבת הבריות של המקום. מתוך הקירבה והדבקות האלוקית של הנשמה הענקית הזאת, מתוך הדיעה הברורה שיטוב ד' לפלי, נמשכת השייכות לבריאה כולה, האהבה לכל הבריות... זה ענינו של אברהם אבינו: דבקות אלוקית, ראיה ברורה בעין הטובה של המקום, בעין יפה, גדלות בטוב ובחסד, עד כדי מסירות נפש..."

"...מי שהוא אוהב את השם יתברך אוהב את הבריות, שהם בְּרֹאֵיו"

(מהר"ל מפראג דרך החיים לאבות, א; ו)

"...אוהב את המקום, אוהב את הבריות... כי דבר זה, שאוהב הבריות, הוא אהבת השם יתברך גם כן, כי מי שאוהב את אחד אוהב כל מעשה ידיו אשר עשה ופעל, ולפיכך כאשר אוהב את השם יתברך אי-אפשר שלא לאהב את בְּרֹאֵיו, ואם הוא שונא הבריות אי אפשר שלאהב השם יתברך אשר בְּרָאם..."

(מהר"ל מפראג, נתיב אהבת הרע, א)

"המקום מתגלה בבריות. לכן תוך כדי דיבור של 'אוהב את המקום' - מופיע 'אוהב את הבריות'. מתוך אהבה עליונה, מקפדת וכללית, נמשכת אהבת הבריות באופן טבעי והכרחי. זהו ענין פשוט של בריאות נורמלית: יש כאן אהבה אחת שמתגלה בשני אופנים, כי הבריות הן הבריות של המקום. מי שאוהב את הבורא, אוהב מתוך כך כל מה שנמשך מהבורא, כל העולמים..."

(שיחות הרב צבי יהודה, תלמוד-תורה, עמ' 210)

"הצדיקים הגדולים מלאים אהבה הם. ואהבתם הגדולה אינה ראויה שתמלא כל דבר. כי כל הדברים שבעולם קטנים הם לעומת חוש אהבתם. ואין דבר שיוכל למלא את אהבתם, כי אם הענין האלקי. וכל הדברים שבעולם הם אוהבים, מפני שכולם הינם תוצאותיה של האורה האלקית"

(הראי"ה קוק, אורות הקודש, ד; שצג)

¹ "שֶׁלֶשָׁה סְמָנִים יֵשׁ בְּאַמָּה זו – רַחֲמָנִים, וּבִנְשָׁנִין, וְגוֹמְלֵי חֲסָדִים..." (יבמות עט ע"א)

² "כֵּל הַמְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת - בְּיָדָע שֶׁהוּא מִזְרְעוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אַבְיָנוּ, וְכָל מִי שֶׁאִינוּ מְרַחֵם עַל הַבְּרִיּוֹת - בְּיָדָע שֶׁאִינוּ מִזְרְעוֹ שֶׁל אַבְרָהָם אַבְיָנוּ" (ביצה לב ע"ב)

³ "וְיֵשׁ חֲבָרוֹן לְפָנִים קְרִיַת אֶרֶץ הָאָדָם הַגָּדוֹל בְּעֵנְקֵיכֶם..." (יהושע יד, טו) "זה אברהם אבינו" (מסכת סופרים, כא; ט)